

БИЛ ПРОНЗИНИ

КРАДЕЦ НА КНИГИ

Превод от английски: Борис Миндов, 1988

chitanka.info

Беше четвъртък следобед в края на май, мрачно време, навън валеше дъжд, а аз седях в новеничката си кантора на Дръм Стрийт и ми се искаше да бъда някъде другаде. По-точно в апартамента на Кери на „Дайамънд Хайтс“ — да се сгушим двамата пред хубавата ѝ голяма камина. Като че ли напоследък все такива мисли ми се въртяха в главата. Познавах Кери само от две седмици, ала отношенията ни вече бяха доста близки. Поне за мен.

Но нямаше да се гушкаме с нея тази вечер. Нито пък утре вечер. Тя работеше за „Бейтс и Карпентър“, рекламна агенция в Сан Франциско, и когато ѝ се обадох сутринта, каза, че тъкмо била стигнала до средата на важен материал; щяло да се наложи да работи две вечери до късно, за да го свърши в срок. „А събота вечер?“ — попитах. „Добре“ — каза тя. Така получих поне обещание, което е за предпочитане пред нищо, но до събота имаше цели два дена. Перспективата да прекарам следващите четиридесет и осем часа сам, затворен тук, в апартамента си на Пасифик Хайтс Булевард, ме караше да се чувствам мрачен като времето.

Апартаментът ми не беше толкова лош, но лъскавата нова кантора не ми допаднаше особено. Тя се състоеше от две стаи — чакалня и кабинет, стени в пастелни цветове, бежови килими, няколко метални стола с бежови кадифени възглавнички и жалузи на прозорците. Ярकोжълтият телефон, който някой от телефонната компания бе сметнал за нужно да ми постави, не изглеждаше на мястото си върху олющеното ми старо бюро. Бюрото също не изглеждаше на мястото си в баналната обстановка. Такъв бях и аз: висок едър мъж с излишно тегло, космат, с лице, което някои смятаха за грозно, а други — включително и аз, когато бях в добро настроение — за много изразително. Малко като на покойния артист Ричард Бун.

Такава обстановка не ми подходеше. Това място беше безлично — просто кантора от две стаи в току-що ремонтирана сграда близо до морския бряг. Можеше да бъде кантората на когото и да е, с каквато и да е професия. Старата ми кантора обаче, която бях заемал повече от двайсет години, преди да се преместя тук преди две седмици, никак не правеше впечатление на безлична, което беше главната причина да се реша да я напусна. Тя се намиреше в старомодна вехта сграда в покрайнините на „Тендърлойн“, един от градските райони с висока престъпност, и тъй като кварталът ставаше все по-лош, накрая се

примирих с факта, че евентуалните клиенти няма да се натискат много да наемат частен детектив с такъв адрес.

Това бе най-хубавото място, което можах да намеря, доколкото ми позволяваха средствата. И ето, аз бях тук, издокаран в новото си превъплъщение, а телефонът все още не звънеше и клиентите все още не се редяха на опашка пред вратата ми. Толкова за преместването ми в по-изискан квартал и останалите глупости. Толкова за работата на детектива изобщо.

Започвах да се чувствавам потиснат. Имах нужда да се махна поне до утре вечер; имах нужда да работя нещо. „Но защо ли никой не идва?“ — мислех си аз. Погледнах към входната врата. „Е, хайде влизай де!“ — казах си.

И вратата се отвори, и някой влезе.

Замигах изненадано. Това е достатъчно, за да се запиташ дали в края на краищата няма нещо вярно в солипсизма^[1].

Посетителят ми беше мъж и аз бях вече на крака, когато той прекоси с куцукане кабинета ми и се спря пред бюрото.

— Не знам дали ме помните — заговори той. — Аз съм Джон Ротман.

— Да, сър, разбира се, че ви помня. Приятно ми е да ви видя отново, мистър Ротман.

Познах го веднага, въпреки че не бях го виждал повече от година; аз имам полицейска памет. Беше собственик на най-голямата антикварна книжарница в Сан Франциско — цяла сграда на Голдън Гейт Авеню, три етажа и сутерен, пълни с всякакви стари книги, от художествена и научна литература до ценни книги, списания и други подобни. Бях се запознал с него преди няколко години, когато булевардните списания бях все още страшно евтини и в града имаше само неколцина сериозни колекционери като мен; при една разпродажба той се бе сдобил с около хиляда почти нови броя на „Черна маска“, „Детективски роман“, „Булевардна мистерия“, „Сензационен детектив“ и други такива списания от трийсетте и четирийсетте години и понеже се случи навремето да бъда доста платежоспособен, можах да закупя цялата партида за не повече от един долар на брой. Същите тези хиляда броя днес биха стрували повече пари, отколкото изкарвам обикновено за една година.

Четири-пет пъти след това, щом му попаднеше нова партида булевардни списания, Ротман ми се обаждаше. При тези растящи цени вече не купувах кой знае колко от него, но то бе достатъчно, за да остане името ми в неговата картотека и в паметта му.

Но днес тук бе го довела моята, а не неговата професия.

— Имам един сериозен проблем в книжарницата — каза той — и искам да ви наема да разследвате случая.

— Стига да мога да помогна, с удоволствие ще направя всичко, което е по силите ми.

Почаках го да седне на един от двата стола за клиенти, а после и аз седнах. Той беше над петдесетте, висок, с аристократичен вид, с посребрена коса и толкова изпъкнали скули, че приличаха на заострени ръбчета. Накуцването му беше последица от някаква болест или злополука в детството — веднъж бе намекнал смътно за това — и трябваше да си служи с бастун, дебел, чепат и чер, с обла дръжка, сега подпрян на страничната облегалка на стола. Цветът му бе в тон с официалния костюм, който носеше.

— Ще мина направо на въпроса — рече той. — През последните няколко месеца ме тормозят крадци и да пукна, ако мога да открия кой е виновникът или как го прави.

— Какво е откраднато?

— Ценни антикварни предмети. Първо редки книги; напоследък гравюри, списания и стари карти. Общата им стойност досега е над двайсет хиляди долара.

Повдигнах вежда.

— Много пари.

— Да, а всичко не е застраховано. Ходих в полицията, но при това положение явно не могат да направят много. В такива случаи рядко може да се направи нещо.

— Искате да кажете, че кражбите на книги са обичайно явление?

— О, да — отговори Ротман. — Крадците са напад за всеки книжар. Всяка година губя стока за стотици, ако не и за хиляди долари. Колкото и внимателно да следим клиентите си, опитният крадец винаги може да намери начин да пъкне някоя книга, списание или стара карта в джоба или под дрехите си. Преди няколко години един много знатен джентълмен в напреднала възраст успя да открадне

първото издание на „Хъкълбери Фин“ от Твен, макар че — още съм готов да се закълна — през цялото време не го изпусках от очи.

— За печалба ли крадат тези хора? Препродават ли после?

— Понякога — каза той. — Други са колекционери, но нямат пари или желание да платят за нещо, което страстно желаят да притежават. Много по-малък процент са клептомани. Ала този случай е необикновен поради количеството и стойността на откраднатото, а също и поради обстоятелствата, при които стават кражбите, и съм почти сигурен, че подбудата е препродажба за печалба. Не на други търговци, а на безскрупулни частни колекционери, които не се интересуват как са придобити книгите и не задават въпроси, когато им ги предлагат.

— Значи смятате, че крадецът е професионалист?

— Не. Смятам, че е някой от моите служители.

— Така ли? А защо?

— По няколко причини. Всичко е откраднато от Антикварната стая на третия етаж, която винаги е заключена. Аз имам ключ, имат — или имаха — също и двама от служителите ми. Никой клиент не влиза вътре сам. А след първите две кражби — отличен екземпляр от моралистичния роман на Т. С. Артър „Десет нощи в един бар“ и една необикновена детска книга, „Оригинални истории от действителния живот“ от Мери Улстоункрафт — наредих в Антикварната стая да не се пускат клиенти, които не познавам лично. Освен това поръчах да инсталират на входа фотосензорно устройство. Знаете какво представлява, нали?

Кимнах. Беше нещо като електронна контролна врата, като на използваните на летищата металотърсачи, с които проверяват пътниците. Клиентите се проверяват, като покупките минават по една сензорна лента. Ако някой се опита да напусне книжарницата с нещо, за което не е платил и което не е проверено, прозвучава сигнален звънец. Много книжарници, както и повечето библиотеки, използваха напоследък такива сигнални инсталации.

— Три седмици след това — продължи Ротман — изчезна офорт от шестнайсети век, за чийто автор се смята един от пионерите на графиката, Албрехт Дюрер. Това бе един от двата офорта, които купих наскоро. Извънредно ценни. Ако се докажеше, че този е автентичен, щеше да бъде безценен. Дори при това положение аз бях на път да

спечеля няколко хиляди долара от един колекционер в Хилсбъро. — Той помълча. — Работата е там, че оная сутрин, преди да изляза да обядвам, проверих Антикварната стая, както правя обикновено; тогава офортът на Дюрер си беше на мястото. Но когато късно следобед пак проверих, бе изчезнал, междуременно никакъв клиент не бе допускан вътре, а и ключалката на вратата не беше пипана.

— Взехте ли някакви допълнителни предпазни мерки след тази кражба?

— Да. Прибрах другите два ключа от Антикварната стая. Но и това не спря крадеца. Оттогава станаха още четири кражби, все по-често — всички между единайсет и два часа, когато аз отсъствам от магазина. Вторият Дюреров офорт, две японски цветни гравюри от седемнайсети век и една рядка карта на Ориента; картата изчезна преди два дена.

— Крадецът може да е имал ключ-дубликат, направен преди да вземете оригиналните ключове — предположих аз.

— Зная; и аз си помислих същото. Всеки от четиримата ми служители всъщност би могъл да си поръча дубликат, а не само двамата, у които бяха ключовете. Понякога те даваха ключовете си на другите двама, когато искаха да им донесат нещо от Антикварната стая и бяха много заети.

— Не ви ли дойде наум да смените ключалката?

— Да. Но се отказах.

— Защо?

— Предполагам — отговори Ротман, — че този хитър крадец ще намери начин да заобиколи и тази пречка. И искам не само да прекратя кражбите; искам виновникът да бъде заловен и наказан, искам също да разбера как измъква откраднатите предмети от магазина, за да мога да взема мерки, та да не се повтаря това. Въпросът „как“ ме тревожи почти толкова, колкото и самите кражби.

— А дали крадецът просто не е прекарвал предметите през фотосензорното устройство, без да го видят, и след това си е излизал с тях, скрити под облеклото му?

— Не. Единствената сензорна лента се намира на касата и никой освен Адам Търнър не е имал достъп до нея в дните на кражбите. Адам е единственият от моите хора, на когото имам пълно доверие; той е при мен от двайсет години и е безкрайно верен и честен. Откакто

започнаха кражбите, сам се зае да пази сензорното устройство и се къльне, че най-малко два дена не се е отделял нито за миг от касата.

— Изключвате ли тази сигнална инсталация в края на работния ден?

— Да.

— Е, не е ли възможно крадецът да е скрил предметите някъде в магазина и да е излязъл с тях след изключването на сигналната инсталация?

Ротман поклати глава.

— Почти всеки ден аз напускам последен. А когато ме няма, Адам заключва. Никой освен нас двамата няма ключ за входната врата. Не само това, но и всички останали трябва да минат през контролния изход, когато си отиват, преди да го изключим; това се спазва строго; никакви изключения.

Поразмислих.

— Дали крадецът не се е измъкнал през друга врата в работно време? Не е нужно да отсъства повече от две минути; може дори да е подал откраднатото на съучастник...

Ротман поклати глава.

— Всички други врати на магазина — задната на първия етаж и аварийните изходи на втория и третия етаж — са заключени и имат отделни сигнални инсталации.

— Колко души имат ключове за тези врати?

— Само аз. Дори някой друг да успее да го вземе и да си поръча дубликат, сигналната инсталация пак ще зазвъни, ако някоя врата се отвори.

— Къде се намира контролната кутия на тези сигнални инсталации?

— Зад касата. Но е заключена, а Адам я пази така ревностно, както сензорната лента.

— Ами някой прозорец? — попитах аз. — И там ли има сигнални инсталации?

— Не, но всички прозорци са заключени здраво и освен това са замазани с боя. Нито един от тях не е докоснат.

Пак помислих.

— Има и една друга възможност — рекох най-после. — Ами ако крадецът не е изнесъл откраднатите предмети от магазина? Ако ги е

скрил някъде с цел да ги измъкне по-късно, тъй като още не е измислил начин да надхитри сигналните инсталации?

— Боя се, че и това не е обяснение — каза Ротман. — Първо, двамата с Адам претърсихме магазина няколко пъти; вярно, той е доста голям, но съм сигурен, че щяхме да намерим липсващите предмети, ако бяха там. И второ, най-малко едно нещо — първият офорт на Дюрер, — изглежда, вече е притежание на чикагски колекционер на име Мартъл.

— Искате да кажете, че сте чули подобни слухове?

— Не са само слухове. За всяка кражба аз съобщавах на антикварни книжари из цялата страна и в Европа, както и на „АВ-Седмичник на книжаря“ и други издания от нашия бранш; така постъпват винаги когато е откраднато нещо ценно. Един търговец в Чикаго ми се обади малко след като разгласих кражбата на първия офорт и ми каза, че Мартъл намекнал пред друг колекционер, че се е сдобил с него. Разбира се, това е сведение от втора ръка. Но аз познавам Мартъл; той е запален колекционер на религиозни офорти от петнайсети и шестнайсети век и е известен като безскрупулна личност. Колегата ми в Чикаго познава Мартъл лично и казва, че щом се е похвалил, че има офорта на Дюрер, значи наистина го има.

— Опитайте ли се да се свържете с Мартъл?

— Да. Той, разбира се, отрича, че го притежава.

— Не можете ли да докажете това по някакъв начин?

— Не. Щом нямам доказателство, че го е купил, нямам и законно основание да поискам да претърсят жилището му или да го принудят да признае, че притежава офорта.

— Значи единственият начин да се сдобием с това доказателство — рекох — е да открием кой е откраднал офорта от вас и го е продал на Мартъл.

— Точно така.

— Подозирате ли някого от служителите си повече от другите?

— Всъщност не. Както ви казах, аз изключвам Адам; може да бъде всеки от другите трима.

Докато разговаряхме, аз си вземах бележки; обърнах на чиста страница.

— Разкажете ми за тия тримата.

— Том Ленъкс е при мен от най-дълго време, но дойде след Адам. От четири години. Той е тих, усърден, с широки познания — добър книжар. Надява се някой ден да си отвори собствен антикварен магазин.

— Значи според вас е амбициозен?

— Да, но не прекалено.

— Той ли е единият от двамата, които са имали ключове за Антикварната стая?

— Да. Другият беше Адам. И двамата с готовност предадоха ключовете си.

— А-ха. Продължете, мистър Ротман.

— Хармън Бойет — произнесе той следващото име. — Работи при мен малко повече от две години; премести се тук от Сиатъл. Няколко години е притежавал там книжарница, но фалирал, когато жена му се развела с него. Изглежда, това много го измъчва.

— Можете ли да разчитате на него?

— През повечето време — да. Но има алкохолни проблеми. Не че пие в работно време, не бих му позволил, понякога сутрин е махмурлия и от време на време отсъствава от работа.

— Как ви се струва, алчен ли е за пари?

— Дори и да е така, никога не е казал нищо по този въпрос. И никога не е споменавал, че иска отново да се залови с търговия.

— А третият?

— Нийл Вайнинг. Англичанин, от Лондон. Баща му е книжар там. Оженил се за американка и дошъл в Сан Франциско преди около година и половина. Взех го на работа, защото много разбира от английски и европейски книги — и антикварни, и съвременни. Научил е занаята от баща си, и то за извънредно кратко време, а е само на двайсет и шест години.

— Амбициозен ли е според вас?

— Да. Запален, все пита, събира допълнителни познания. Единственият му очевиден недостатък е, че понякога е малко самолюбив.

Прегледах набързо бележките си.

— Преди колко време започнаха кражбите? — попитах аз.

— Приблизително преди пет месеца.

— Имаше ли много откраднати ценни неща, да речем, една година преди това?

— Две книги, доколкото си спомням. — Ротман се намръщи. — Мислите ли, че и те са откраднати от същия човек?

— Възможно е — рекох. — Виновникът може да е започнал най-напред на дребно, а после е решил да рискува да краде по-често. Особено ако смята, че е неуловим. Нетърпение, алчност, чувство за превъзходство — всички тези неща вероятно са го подтиквали.

Ротман кимна неуверено.

— Сега се сетих — рече той, — едно първо издание на „Черна пролет“ от Хенри Милър с посвещение изчезна около три месеца след като Нийл Вайнинг дойде да работи при мен.

— Ако се съди по разказаното от вас, Ленъкс и Бойет също може да са виновни. Ленъкс може да е вземал редки книги от време на време в течение на четири години, Бойет — от време на време в течение на две.

— Да, имате право. — Ротман прокара пръсти по сребреещата си коса. — Как ще водите следствието?

— Е, най-напред ще проуча миналото на всеки от тримата заподозрени. И добре ще бъде, ако прекарвам известно време в магазина, особено след като крадецът явно става все по-смел; може да успее да открия нещо, което ще ни покаже как извършва кражбите. Бихте могли да ме представите като нов служител, да ми възложите някаква работа.

— Отлично. Можете ли да започнете веднага?

— Още днес следобед, ако искате. Но мисля, че ще изглежда по-добре, ако дойда утре рано сутринта. Така че днес ще мога да използвам останалата част от деня за проучване на биографиите им.

Ротман се съгласи. Даде ми адресите на Ленъкс, Бойет и Вайнинг, след което се разбрахме за хонорара ми, попълних един от стандартните договори и го накарах да го подпише. Разбрахме се и какво ще работя в книжарницата — ще бъда продавач, което включваше подреждане на книги, изпълняване поръчки на клиенти и други подобни неща; така щях да мога да се движа свободно из магазина; разбрахме се и за новото ми име: Джим Марлоу в чест на Реймънд Чандлър. След това си стиснахме ръцете и Ротман излезе, като накуцваше, а аз се залових за работа.

Обадих се на един мой познат, който работеше в Картотеката на Съдебната палата; той ми обеща да вкара трите имена в техния компютър и да се свърже с Федералното бюро за разследване, за да види дали някой от тримата има криминално досие. Щеше да ми се обади преди пет часа. Следващата точка от дневния ми ред беше да се сдобия с данни за финансовото положение на всеки от тримата, затова се обадих на друг приятел, който пък работеше в една кредитна компания, и го помолих да потърси сведения за тримата. Той също каза, че ще разполагам със сведенията до пет часа.

Извадих адресния си указател на града и проверих адресите на Ленъкс, Бойет и Вайнинг. И тримата живееха в жилищни блокове, което малко улесняваше работата ми. Направих списък на имената и телефонните номера на всички други обитатели на тези блокове; след това се обадих по телефона на всеки поотделно, казвах, че съм представител на застрахователната кампания „Северно крайбрежие“ и че извършвам обичайна проверка във връзка с една застрахователна полица за значителна сума. Като се има предвид човешката природа, този номер почти винаги кара хората да се поотпуснат и да говорят откровено за съседите си.

Двама от съседите на Ленъкс казаха, че бил много саможив, нямал лоши навици и изглеждал горе-долу щастлив в брака си. Трето лице, което го познаваше по-добре, имаше малко по-друго мнение за брачния живот на Ленъкс; това лице — жена — каза, че съпругата му Фран все се оплаквала и се карала с него за пари. Жената каза също, че Ленъкс страшно обичал книгите и че апартаментът му бил претъпкан с книги. Тя не знаеше дали книгите му са ценни; заяви, че нямала време за такова глупаво занимание като четенето и нищо не знаела за книгите, освен че събират прах.

Съседите на Хармън Бойет потвърдиха, че е алкохолик; казаха, че пиел главно у дома си и щом се накъркал, изпадал в мрачно настроение. Изглежда, не го обичаха много. Никой не знаеше дали има пари и ако има, за какво ги харчи. Никой от тях не бе стъпвал в апартамента му.

Нийл Вайнинг пък бил дружелюбен, общителен, обичал да кани хората на гости и се радвал на симпатиите им. Такава била и жена му Сара, чийто баща държал галантериен магазин на Гирардели Скуеър, специализиран за английски стоки, запознала се с Вайнинг при едно от

пътуванията на баща ѝ до Лондон. Научих също, че Вайнинг е спортен тип — бягал редовно, играел тенис — и обичал да прави впечатление на хората с познанията си за книги и въобще за литература. Подобно на Ленъкс и Бойет, явно не разполагаше с много пари и не харчеше безразборно.

Във всичко това нямаше нищо подозрително, което да ме насочи, да ми подсказе кой от тримата би могъл да е виновен. Мислех да проверя и Адам Търнър, макар че Ротман изглеждаше сигурен в неговата невинност; обичам да изпипвам работата си докрай. Но реших да се задоволя поне засега с мнението на Ротман.

С приятеля от картотеката разговарях отново в четири и половина, сведенията му бяха, общо взето, отрицателни: никой от тримата заподозрени нямаше криминално досие и с изключение на Бойет никой от тях не е бил арестуван. Бойет бил два пъти в затвора, и двата пъти за по една нощ — за пиянство и нарушение на обществения ред.

Малко преди пет се обади и приятелят ми от кредитната компания. И неговите сведения не бяха нещо особено. Вайнинг имаше добър кредит, Ленъкс — средна работа, а Бойет хич го нямаше. Единственият може би интересен факт беше, че преди девет месеца Ленъкс просрочил вноската си за заем за закупуване на автомобил, в резултат на което колата — нов мерцедес — му била отнета. Дотогава Ленъкс имал добър кредит. Това ме накара да се запитам преди всичко защо е решил да си купи такава скъпа кола като мерцедес, щом не е получавал много висока заплата. Но в такъв случай покупката може да е била дело на жена му, ако беше вярно това, което ми бяха разказвали за нея.

Прегледах отново всичко, прочетох повторно бележките, които бях направил по време на разговора си с Ротман, прибрах написаното в една папка и ето че стана пет и двацет и вече бях готов да приключа работния си ден. Чувствувах се значително по-добре, отколкото преди идването на Ротман; имах работа и нямаше да прекарам утрешния ден в тази проклета кантора, като гледам дъжда, чакам да се случи нещо и копнея за Кери.

След един час влязох в апартамента си. Телефонът звънеше. Изтичах в спалнята и вдигнах слушалката.

— Здравей — произнесе гласът на Кери. — Май си запяхтян.

— Тъкмо влизам. Ти пък си май уморена.

— Уморена съм. И по всяка вероятност няма да мръдна оттук до девет часа.

— Как върви рекламният материал?

— Много добре. Трябваше да го свърша до обед, но сигурно ще се наложи да работя и в събота сутринта.

— Значи уговорката за събота вечер остава?

— Остава. Какво имаше предвид?

— Ами тъкмо се чудех...

— Ох, по дяволите! — каза тя. — Можеш ли да почакаш за минутка? Шефът ме вика.

— Разбира се.

Чу се изщракване. Свалих мокрия си балтон, захвърлих го на пода и седнах на измачканото легло. Докато чаках, представях си мислено Кери. Биваше си я. Не говоря за някаква класическа хубост, ала беше поразително привлекателна: меднорижи коси, дълги до раменете; живо лице с весели бръчици; пълни устни; зеленикави очи, които сякаш меняха цвета си според настроението ѝ — като хамелеон. И прекрасно стройно тяло, с крака, по които мъжете се заглеждаха, а повечето жени ѝ завиждаха.

И както много пъти досега, пак се зачудих какво намираше тя у мен. Аз бях на петдесет и три при нейните трийсет и осем и не бях кой знае какъв красавец, но все пак тя ме намираше за страшно привлекателен. Възбуждащ, както бе казала веднъж. Което за мен беше лъжа, но я обичах, защото мислеше така.

Важното беше, че наистина я обичах, въпреки че се познавахме само от две седмици. Запознахме се на една среща на любителите на булевардни списания, на която тя присъствуваше, тъй като и баща ѝ, и майка ѝ — Иван и Сибил Уейд — били навремето сътрудници на такива списания, известни през четирийсетте години, Иван публикувал фантастичните разкази на ужасите в „Зловещи истории“ и „Мистерии“, а Сибил — цяла детективска поредица на ужасите под мъжкия псевдоним Самюъл Ледърман. Моята слабост към булевардните списания първоначално привлече Кери към мен, както и аз бях привлечен от факта, че под влияние на майчините ѝ писания частните детективи винаги ѝ били интересни. Така че веднага се

сприятелихме и се влюбихме много по-скоро, отколкото можех да се надявам.

Междувременно на тази среща станаха неща, които завършиха с убийство, и аз се оказах въввлечен в разследване, при което едва не ме убиха. Когато приключи, предложих на Кери да се оженим, което изненада еднакво и нея, и самия мен. Тя не отказа; всъщност отговори, че и тя ме обича посвоему. Но вече е била омъжена веднъж, злополучен брак, и просто не е сигурна дали ще иска да опита пак. Каза, че ѝ трябвало повече време, за да обмисли предложението. Такова бе положението в момента.

Но аз се надявах, че няма да е за дълго. Никога не съм бил толкова сигурен в нещо, колкото бях сигурен, че искам мисис Кери Уейд с прекрасните крака и чудните хамелеонови очи да ми стане жена.

Нещо избуча в слушалката и телефонната връзка се възстанови:

— Още ли си там? — попита Кери.

— Не бих могъл да затворя телефона на прекрасна дама като теб.

— Прекрасна — повтори тя. — Ха! Та какво казваше за събота вечер?

— Просто се питах какво ще кажеш, ако се сгушим двамата в твоя апартамент пред хубав пламтящ огън?

— О-хо. Значи такава била работата.

— Да. И тъй, какво ще кажеш?

— Е, може би ще ме убедиш. При условие, разбира се, че първо ме изведеш и ме нахраниш хубаво.

— Дадено. Какво ще кажеш за „Оаксака“?

— Мммм, добре. Можем да прекараме и целия следобед заедно. И ще пийнем в Саусалито, нали?

— Изглежда чудесно — рекох. — Само че следобед може да бъде зает. Днес се захванах с една работа. — Разправих ѝ за Джон Ротман и за какво ме бе ангажирал. — Тъй че ако не успея да я свърша утре, което е много вероятно, цял ден ще бъда в книжарницата. Затварят в шест. Мога да те взема към седем.

— Отлично — рече тя. — А сега да се връщам да работя. Ще ми се обадиш ли утре вечер? Пак ще остана тук до късно.

— Добре. И, Кери... обичам те.

— И аз — каза тя и вече я нямаше.

Усмехнат, ободрен, аз влязох в кухнята, отворих си една бира и си направих два сандвича със салам и сирене. Кери нямаше да одобри това; тя беше на мнение, че навиците ми на хранене не са на нужната висота. Е, когато ми стане жена, нека ги промени. Толкова дълго бях ерген, че няхах желание да ги променя сам.

След като се нахраних, свих се на кушетката в претъпканата всекидневна — друго нещо, което Кери не одобряваше и можеше да промени, беше моята небрежност в домакинството — с книжка първа на „Детективски мистерии“ от октомври 1937 година. Най-хубавият роман на Норвил Пейдж „Когато литне прилепът на смъртта“ ме забавлява един час, а разкази от Норбът Дейвис, Уейн Роджърс. Пол Ърнст и Артър Загат ми помогнаха да прекарам останалата част от вечерта.

В петък сутринта в девет без пет отидох в книжарницата, облечен в спортна риза и стари панталони вместо с обичайния костюм и вратовръзка. Сградата, голяма стара постройка с фасада във викториански стил, беше притисната между зала за търгове и китайски ресторант. От двете страни на входа имаше по една витрина от огледално стъкло, а зад всяка витрина бяха изложени различни видове книги. И на двете витрини беше изписан с тъмночервени букви еднакъв текст:

ДЖ. РОТМАН, КНИЖАР

ХУБАВИ КНИГИ — СТАРИ, РЕДКИ, АНТИКВАРНИ

Входната врата беше заключена; почуках по стъклото. Доста скоро отвътре се показа някакъв прегърбен човек в напреднала възраст, без сако, но с официална бяла риза и папийонка. Когато стигна до вратата, той се взря в мен през очилата си без рамки, а после дръпна райбера и отвори.

— Името ми е Джим Марлоу — казах. — Аз съм новият служител: мистър Ротман ме назначи вчера.

— А, да. — Подаде ми ръка и аз я стиснах. — Търнър, Адам Търнър. Помощник-управител.

— Приятно ми е да се запозная с вас, мистър Търнър.

Той кимна и се дръпна настрана, за да вляза. Докато спускаше отново райбера на вратата, аз огледах главното помещение. Касата беше вляво, до широката врата на фотосензорното устройство; и на влизане, и на излизане трябваше да се мине през тази врата, защото отдясно имаше преграда, висока два метра. По-нататък няколко дълги маси, отрупани с книги за продажба и новополучена стока, бяха подредени така, че да бъдат леснодостъпни за клиентите. Страничните стени бяха покрити от пода до тавана с рафтове, а задната половина на помещението беше заета от стелажи с тесни пътечки между тях. Отстрани, в дъното, една стълба водеше за втория етаж, а друга — надолу към сутерена.

Оставих Търнър да мине преди мен. Той изглеждаше някъде към шейсет и пет годишен, безличен и тих; но влажните му сини очи, будни и умни, не биха пропуснали почти нищо, както си помислих.

— Тук ли е мистър Ротман? — попитах аз.

— Да. В кабинета си е горе, на втория етаж. Помоли ме да ви заведа веднага при него; той лично ще ви покаже магазина.

— Благодаря.

По-голямата част от втория етаж беше заета от стелажи; както бе обявено на няколкото грижливо изписани табелки, всички книги тук бяха стари, художествена проза с твърди корици — обикновени романи, криминални, приключенски и научна фантастика. Друга стълба водеше за третия етаж, но бе преградена с верижка и имаше табелка: „Вход забранен“. Отсреща се виждаше коридор, по-широк от пътечките между стелажите, и когато стигнах там, видях три врати, средната от които бе отворена. Спрях се пред нея. Представляваше просторен кабинет — навярно на Ротман, ако се съди по размерите на бюрото и големия старомоден сейф в един ъгъл, — но там нямаше никого.

Стоях така и оглеждах стаята, когато чух, че някой пусна вода в тоалетната. След това третата врата се отвори и се появи Ротман. Той ме видя, взе бастуна си, който беше подпрян на стената, и закуцука към мен.

— Един от признаците на напредналата възраст е слабият пикочен мехур — рече той и ми се усмихна тъжно. — Отдавна ли чакате?

— Не, току-що дойдох.

— Сигурно сте говорили с Адам. Аз не му казах, че сте детектив; сметнах за най-добре само двамата с вас да знаем истинската ви задача тук.

Кимнах.

— Винаги ли идва толкова рано?

— Доста често. Понякога ме изпреварва, а аз пристигам обикновено в осем и половина. Жена му умря преди няколко години; самотен е и магазинът е за него като втори дом.

— Разбирам.

— Искате ли първо да видите Антикварната стая, преди да си покажа и останалото?

— Да, моля.

Върнахме се до стълбата, Ротман откачи верижката и ме поведе към третия етаж. Гореше имаше врата, отвори я със своя ключ, запали лампите.

Антикварната стая беше разделена на две отделения — в първото, по-голямото, се намираха няколкостотин книги и брошури, в другото — пет пъти по-малко — гравюри, списания, офорти, плакати и карти. Половината бяха поставени в стъклени витрини или в шкафове за книги със стъклени вратички; останалите, главно многотомници, бяха на открити рафтове: енциклопедии, истории, събрани съчинения на автори от деветнайсети и началото на двайсети век. В средата на всяко отделение имаше дълги тесни маси, за да могат евентуалните купувачи да седнат и да прегледат каквото ги интересува. Цялото помещение беше изпълнено със силна, приятна, застояла миризма на стари книги и стари кожени подвързии.

— Тук всичко ли е ценно? — попитах аз.

— Не съвсем — отговори Ротман. — Някои неща струват по-малко от петдесет долара; държим ги тук, защото са стари и защото интересуват само сериозни колекционери. Преди няколко месеца преместих десетина от най-ценните неща в моя сейф, но тук все още има няколко, които струват по хиляда и повече долара.

— Главно гравюри и други такива?

— Не. Книги.

— Но откраднатите гравюри, офорти и карти струват повече, нали?

— Само двата офорта на Дюрер.

— Тогава защо крадецът взема гравюри и карти вместо по-ценните книги?

— Сигурно защото хората, на които ги продава, се интересуват от такива неща.

Обиколих помещението, огледах витрините. Повечето от тях бяха заключени, но ключалките бяха слаби; вмъкнеше ли се крадецът, нямаше да му е нужно много време, за да ги разбие. По ключалката на една витрина в отделението за гравюри имаше драскотини, сякаш някой я бе издраскал с остър инструмент. Именно тук, както ми каза Ротман, се намирала картата на Ориента, изчезнала преди три дена.

Когато свършихме огледа, Ротман заключи пак вратата, слязохме на втория етаж. Обиколихме набързо отдела за художествена литература; заведе ме на първия стаж, където се намираше по-голямата част от научната литература; посочи разположението на различните раздели. Рафтовете до една стена бяха пълни с каубойски писания и пътеписи, но останалата част от сутерена беше претъпкана с книги, посветени на търговията на дребно и пазара и със стари списания. Тук отзад имаше и склад.

Докато се върнем оттам, стана десет без четвърт и другите служители започваха да пристигат. Пръв от тримата се яви Хармън Бойет. Той беше около четиридесетгодишен, слаб, с къдрава черна коса, аскетично лице и рунтави мустаци. Ако се съди по кръвясалите очи, петната по кожата и лекото треперене на ръцете, бе прекарал още една бурна нощ с бутилката.

Ротман ни запозна. Бойет ме измери с бегъл поглед — изглежда, заключи, че не съм особено интересна личност и каза с безразличие, че му е приятно да се запознае с мен. Не ми подаде ръка.

Нийл Вайнинг дойде пет минути по-късно. Ротман се извини и отново се качи горе, за да задоволи естествените си нужди, така че този път Адам Търнър ме запозна. Вайнинг имаше кестеняви очи, гладка кестенява коса, ведре усмивка, която показваше много зъби, и от ония жилести, атлетични фигури, които ви напомнят за бегачи на дълги разстояния. Беше облечен много добре — със спортно яке и панталони — и изглеждаше по-възрастен от двайсет и шестте години, които Ротман му даде.

— Марлоу — повтори той, стискайки ръката ми. — Английско име. Но ми се струва, че не приличате ни най-малко на англичанин.

— Майка ми беше италианка — казах аз. Това отговаряше на истината.

— Чудесни хора са италианците. Били ли сте някога там?

— В Италия ли? Не, не съм бил.

— Трябва да отидете при първа възможност. Познавате ли добре книгите, Джим?

— Не колкото бих искал.

— Тогава ще ги опознаете тук. Нали, Адам?

— От него зависи — каза Търнър.

Не успях да се запозная с Том Ленъкс, тъй като той още не се бе явил, но Търнър ме избута в склада и ме остави да работя. На една маса имаше двеста току-що пристигнали книги с мека подвързия; задачата ми беше да ги разпределя и да ги наредя по азбучен ред на съответните рафтове. Сметнах, че ще е по-добре да изпълня тази задача, за да направя подходящо впечатление, преди да съм започнал да обикалям из книжарницата. Работата ми отне повече от час и магазинът беше вече пълен с клиенти, когато най-последно отново се качих горе.

Вайнинг беше в Окултния отдел, опитваше се да продаде на една пълна жена някаква книга за магьосничество; когато минавах, чух как я отрупва с трудносмилаеми сведения на тази тема. Търнър беше на касата, до него седеше един нисък набит човек с оредяла коса, който говореше по телефона. Нямаше и следа от Бойет.

Онзи свърши разговора си по телефона и сложи слушалката, когато се приближих. Той беше около трийсетгодишен, луничав, с тъжни очи и тъжно сплеснато лице на булдог; малкото коса, която имаше, беше тъмнорижа. Помислих си, че трябва да е Том Ленъкс и Търнър потвърди това, като ни запозна.

— Приятно ни е, че ще бъдете сред нас, мистър Марлоу — каза Ленъкс. Тихата реч на образован човек никак не подхождаше на външността му.

— Благодаря. Радвам се, че съм при вас.

— Вече имате опит като книжар, нали?

— Донякъде — отговорих. — Освен това съм и колекционер.

— Така ли? А какво колекционирате?

— Булевардни списания.

Това не му направи добро впечатление. Или беше сноб, или просто не се интересуваше от булевардни списания; във всеки случай каза:

— Напоследък имате много съмишленици. Цените растат.

— Зная — рекох. — Търсене и предлагане. Затова колекционирам по-евтини списания.

Ленъкс ме попита дали съм подредил онези книги по рафтовете и аз му отговорих, че всичко е готово. След това рече:

— Хармън е горе, работи в отдела за художествена литература с твърда подвързия. Искам да идете при него да му помогнете.

Когато се качих на горния етаж, намерих Бойет в отдела за криминална литература, разчистваше книгите — очевидно за да направи място за нова стока. До стената бе струпана цяла камара книги.

— Мистър Търнър ме прати тук да ви помогна — казах аз.

— Нямам нужда от помощ.

— Е, така ми е наредено.

Той избърса покритото си с петна лице; потеше се и имаше болнав вид.

— Добре тогава. Свалете оная купчина книги на долния етаж и ги подредете в кашоните за намалени цени. Но първо се отбийте на касата. За да може Търнър да ги провери, преди да излезете. Нали ви казаха за сигналната инсталация?

— О, разбира се. Според мен това е добра предпазна мярка.

— Така ли?

— Предотвратява кражби, нали?

— Понякога — рече той. — Но не винаги.

— Искате да кажете, че някои хора все пак успяват да откраднат книги? Не виждам как.

— Има си начини.

— А какви са начините?

— Не ви ли разказаха за кражбите, които стават при нас?

— Не — отвърнах. — Какви кражби?

— На ценни неща от Антикварната стаи на горния етаж. Пет-шест за последните няколко месеца. Никой не знае как е станало. — Устата му се изкриви иронично. — Ротман мисли, че някой от нас е виновен.

— Някой от служителите ли?

— Именно.

— И вие ли мислите така?

— Не ми плащат да мисля — отговори Бойет. — Лично аз не се интересувам кой е виновният. Който и да е, и да обере Ротман до шушка, пет пари не давам за това.

— Вие май не обичате много мистър Ротман.

— Може да си имам причина да не го обичам.

— Той ми се струва добър човек...

— Такъв е, ако му се подмазвате. Аз имам пет пъти по-голям стаж от Ленъкс и Вайнинг, ама на мен се пада всичката мръсна работа тук. Защото не се подмилквам на никого.

— А Ленъкс и Вайнинг се подмилкват, а?

— Ленъкс ходи на разпродажби, изкупува книги и ги препродава на Ротман. Няколко цента парчето. Вайнинг пък му прави луксозни подаръци от магазина за мъжка мода на тъста си. А от мен Ротман получава само осем часа работа.

— Това би трябвало да го задоволи.

— Но не го задоволява — каза той злобно. Изглежда ме с присвити очи. — А вие, Марлоу? Подмазвач ли сте?

— Не.

— Значи сме на един хал. Но дори да бяхте подмазвач, все ми е едно. Окоето ми няма да мигне дори да идете при Ротман и му разправите всичко, което току-що казах.

— Не бих го направил...

— И да ме уволни утре, пет пари не давам. Не обичам нито него, нито това място и не обичам непрекъснато да ме подозират.

— Защо не напуснете тогава?

— Тъкмо това смятам да направя. Веднага щом си намеря друга работа.

Точно в този момент по стълбата изтрополи един клиент, тръгна по пътеката към нас; това сложи край на разговора. Бойет каза: „Хайде, вървете да пренесете ония книги на долния етаж“ — и отново се залови с работата си.

Аз отнесох купчината книги долу при касата, почаках Търнър да ги пусне по сензорната лента, а после ги замъкнах навън, пред витрините, където бе изложена стока на намалени цени. Когато се

върнах на втория етаж, опитах се да заговоря отново Бойет, за да измъкна от него още нещо, но той бе потънал в мрачно мълчание. В течение на два часа ми каза не повече от десетина думи.

Ротман излезе да обядва в дванайсет и половина, Вайнинг — към един, а Бойет — в един и половина. Ленъкс и Търнър носеха обеда си в кафяви кесии и ядяха в работните помещения, Търнър — направо на касата. Аз също обядвах в книжарницата (бях си направил два сандвича, преди да изляза от апартамента си тази сутрин), на втория етаж, откъдето можех да следя стълбата, водеща към Антикварната стая. Ротман ми бе казал, че всички кражби ставали между единайсет и два; затова не исках да се отлъчвам дори за половин час и да рискувам да пропусна нещо.

Но нямаше нищо особено. Никой не се приближи до Антикварната стая и никой не стори нещо подозрително, поне доколкото можех да съдя.

Бойет се върна в два и петнайсет. Той вече нямаше толкова болнав вид; лицето му беше зачервено, очите му — малко изцъклени. Когато влезе, аз се намирах на долния етаж, работех с отдела, обозначен като „Belles Lettres“^[2]. Ленъкс се случи наблизко, та се приближи до него, докато Бойет изкачваше стълбата към втория етаж.

— Хармън май е полял обеда си — рекох.

Ленъкс изсумтя неодобрително.

— Обикновено така прави.

— Алкохолик ли е?

— Личи му доста, нали?

— Мисля, че да. Той изглежда много озлобен човек, ако съдя по някои от нещата, които ми каза тази сутрин.

— Не му обръщайте внимание — рече Ленъкс. — Този човек много се заяжда. Смята се за онеправдан и понякога става страшно досаден.

— Мислите ли, че е честен?

Ленъкс се намръщи.

— Що за въпрос?

— Е, той ми разправи за кражбите от Антикварната стая — рекох. — Според него мистър Ротман смята, че е виновен някой от служителите.

— Не е негова работа да ви говори за това — каза Ленъкс рязко.
— Кражбите не ви засягат.

— Може би, но нали сега и аз работя тук...

— Да. И ако искате да продължавате да работите тук, добре ще е да си гледате работата и да не се бъркате другаде.

Той закрачи важно към касата. В този момент Нийл Вайнинг се подаде иззад близкия стелаж и се приближи до мен; в ръката си държеше дебела книга за археологията.

— Хармън не е единственият, който може да бъде досаден — каза той. — Самият Том е малко опак човек, знаете.

— Чухте ли разговора ни?

— Да, случайно.

— Какво му е на Ленъкс?

— Ами гледа на себе си и на работата си прекалено сериозно. Както се държи, ще помислиш, че той е собственикът на книжарницата.

— Тия кражби наистина изглеждат много сериозни — казах аз.

— Сериозни са, разбира се. Гадна работа. Струва ми се, че затова всички сме нервни.

— Съгласен ли сте с мистър Ротман, че крадецът работи тук?

Той повдигна рамене.

— Така изглежда.

— А кой може да е според вас?

— Откровено казано, нямам представа — отговори Вайнинг. — Според мен дори самият Ротман би могъл да се измъкна с плячката. Не че съм убеден в това, разбирате ли? — добави той бързо. — Ротман е напълно безупречен. Работата е там, че всеки би могъл да бъде крадецът.

— Дори Адам Търнър?

— Адам ли? Едва ли. Но, от друга страна, бяха откраднати два офорта, приписвани на Албрехт Дюрер, а Адам има наистина широки познания в тази област. Веднъж написа статия за творчеството на Дюрер. Освен това той уреди мистър Ротман да закупи двата офорта от един частен колекционер.

— Така ли? Как успя?

— Колекционерът беше познат на Адам — каза Вайнинг. — След като статията излезе в печата, двамата започнаха да си кореспондират.

Ленъкс се върна и повика Вайнинг на телефона, затова нямах възможност да измъкна повече сведения. Но казаното от него ме накара да се позамисля. Ако Търнър бе крадецът, всъщност не беше тайна как го е правил. Би могъл да пусне откраднатите неща през сензорното устройство по всяко време, тъй като работеше на касата, и да излезе с тях, като ги скрие под дрехите си. Или пък просто да пристигне рано сутринта, както правел понякога според думите на Ротман, и да ги изнесе от магазина, преди да дойде собственикът.

Реших в понеделник все пак да проверя миналото на Търнър.

Останалата част от следобедата премина безинтересно. Бях на първия етаж, като от време на време се качвах горе да проверя Бойет. Той беше все тъй необщителен, а към четири часа, когато съвсем изтрезня, стана раздразнителен; отговори троснато и на мен, и на един клиент, който го попита за някаква книга. Когато дойде време за затваряне, пръв изхвъркна навън.

Аз останах до шест и петнайсет, давайки си вид, че съм зает. А Вайнинг и Ленъкс си бяха отишли. Ротман слезе и ни освободи двамата с Търнър, за да спре фотосензорната инсталация и да заключи, както правеше обикновено. Почаках го отвън. Дъждът бе спрял и между облаците на изток се показваха петънца ясно небе; ако имах късмет, времето щеше да бъде хубаво за уикенда с Кери.

Ротман излезе след две минути.

— Къде е колата ви? — запита той, след като заключи вратите.

— На паркинга през две пресечки.

— И аз съм в същата посока. Можем да разговаряме, докато вървим.

Той тръгна с бърза крачка въпреки сакатия си крак.

— Наред ли е всичко в Антикварната стая? — попитах аз.

— Да. Проверих я сутринта и още веднъж тази вечер. Преди да сляза. Нищо не е пипнато. А вие открихте ли досега нещо?

— Не, нищо особено — отговорих. Нямах смисъл да създавам неприятности на Бойет, като спомена за намеците му по адрес на Ротман, освен ако не се окажеше, че това няма никаква връзка с разследването. И не исках да го притисна за Търнър, докато не проуча миналото му. — Боя се, че тази работа ще изисква време, мистър Ротман.

— Не очаквам от вас чудеса — каза той. — За мен времето не е от значение; важното е да откриете кой от тях е виновен и как го върши.

Бяхме изминали една пряка и когато прекосихме улицата, Ротман се спря пред сграда с надпис: „Тихоокеански здравен клуб“.

— Тук ще вляза — каза той.

— Да не сте член на здравен клуб?

Ротман се усмихна.

— Не вдигам тежести, нито играя тенис с Нийл Вайнинг, ако имате предвид това. Използвам главно басейна; къпането ми помага да си почина и облекчава болката в крака ми.

— Аха, разбирам.

— Ако искате, можете да дойдете с мен. Пускат и гости.

— Не, благодаря. Мисля да се прибера вкъщи. Искам да си почина с чаша студена бира.

Той погледна изпъкналия ми корем.

— Виждам — рече, но вежливо, без укор.

Казахме си „лека нощи“ и Ротман влезе в сградата, а аз отидох да взема колата си и поех към къщи. Изпих две консервени кутии „Шлиц“ — по дяволите и здравните клубове, и шкембето ми!, — а после се обадох на Кери в „Бейтс и Карпентър“. Но тя беше заета и не можеше да разговаря повече от две минути. Каза обаче, че работата ѝ напредва и че все още се надява да свърши утре до обед.

— Имаш ли нещо против да намина в книжарницата, като свърша? — попита тя. — Аз обичам книжарниците; и обичам да те гледам как се мотаеш сред книгите.

— Нямам нищо против. Стига да не казващ никому, че съм всъщност частен детектив.

— Ще се старая да се въздържам. Значи довиждане до утре!

— Прекрасна лейди, ще броя минутите.

— Пфу! — произнесе тя и затвори телефона.

Приготвих си нещо за ядене, почетох и си легнах рано. Бях доволен от изминалия ден. Бях научил някои неща; утре може би щях да науча още и щях да си съставя известна представа за положението. Утре, мислех си, денят може да се окаже още по-плодотворен.

Събота беше наистина плодотворен ден.

Крадецът „обра“ пак Антикварната стая, и то под носа ми.

Стана, както преди, някъде между единайсет и половина, когато Ротман проверяваше стаята, преди да излезе рано да обядва, и два часа, когато се качи да я провери отново. Когато той откри кражбата, аз се намирах на главния етаж, разговарях с Кери. Тя беше тук от около половин час, прелистваше книги и изглеждаше много елегантна с черен костюм и бяла блузка с жабо; тъкмо се канеше да си купи една книга, която бе намерила — рядка стара книга на баща ѝ, един от първите му романи, — и ми разправяше колко доволен ще бъде той, защото от това заглавие му били останали само два архивни екземпляра.

Аз не обичах Иван Уейд — наричах го Иван Грозни, — а и той не ме обичаше; отнасяше се прекалено покровителствено към Кери, беше високомерен, без чувство за хумор и падаше малко мижитурка. Затова казах:

— Страшно се радвам за него.

— Хайде, не бъди такъв — рече тя. — „Ужас в Редмейн“ наистина е рядка книга. И искат за нея само петнайсет долара.

— Това е тъпо заглавие — казах аз.

— Първоначално бе поместен на части в едно списание. Такива заглавия слагаха на булевардната литература през четиридесетте години и в списанията, и на книгите. Това ти е известно.

— Все пак заглавието е тъпо.

— О, я си гледай работата — каза Кери и ми направи гримаса. — Не виждаш ли колко се вълнувам? Едва не съборих един човек, с бастун, когато намерих книгата на горния етаж.

— Трябва да е бил мистър Ротман. Много ти върви.

— Е, съжалявам: Но аз...

Точно в този момент Ротман се показа на стълбата и ми махна да побързам. Оставих Кери, качих се с него в кабинета му и веднага щом затвори вратата, ми съобщи за най-новата кражба.

— Още една рядка карта — обяви той. Лицето му беше пламнало, а кокалчетата на пръстите — побелели; стискаше дръжката на бастуна си. — Карта от шестнайсети век на Фламандския картограф и географ Меркатор.

— Ценна ли е?

— Много! Дявол да го вземе, трябваше още преди месеци да я прибера в сейфа си.

— Къде я държахте?

— В един от остъклените шкафове. Ключалката беше счупена, досущ както при другите кражби.

— Независимо кой от тях е, този човек е смел и действа бързо — казах аз. — Откакто излязохте да обявдате, все се навъртах на този етаж. Той не може да е останал много време тук; сигурно е знаел точно какво търси.

— Какво да правим сега?

— Какво направихте, след като открихте другите кражби?

— Помолих клиентите да излязат, затворих магазина до края на деня, после събрах хората си и ги разпитах.

— Добре. Същото направете и този път, само ми разрешете аз да отпратя клиентите. Когато започнете разпита, попитайте всеки има ли нещо против да бъде обискиран. Ако някой откаже, притиснете го. След това оставете на мен да направя обиска.

— Да им кажа ли, че сте детектив?

— Не. Няма да постигнем нищо, като разкрием какъв съм. Кажете само, че искате аз да ги обискирам, защото съм нов и нямате причина да ме подозирате.

— Крадецът едва ли ще държи картата у себе си — каза Ротман мрачно. — Не е толкова глупав.

— Зная. Но искам да видя как ще реагират и какво имат в джобовете си. Мисля, че той няма да държи у себе си и ключ-дубликат — вероятно го е скрил някъде в магазина, но все пак си заслужава да се провери.

— Ами ако не излезе нищо?

— Тогава ще трябва да ги пуснете да се разотидат по домовете си. И двамата ще претърсим книжарницата отгоре надолу. Щом никой от тях не може да излезе с картата, значи ти е все още някъде тук.

Слязохме заедно на долния етаж. Кери продължаваше да чака; когато отидох при нея, запита:

— Какво става? Изглеждаш разстроен.

— Неприятност. Нова кражба. А сега по-добре си върви затваряме магазина.

— О, боже мой! Все пак ще можеш ли да дойдеш довечера?

— Надявам се. Ако не мога, ще ти се обадя.

Нужни ми бяха двацет минути, за да изпратя клиентите и да заключа входната врата. Търнър и другите веднага разбраха какво става; отначало нямаше какво да кажат и виждах, че си хвърлят малко недоверчиви погледи. Ленъкс изглеждаше огорчен, сякаш се чувствуваше лично засегнат от кражбите и парите излизаха от неговия джоб. Бойет изпитваше по-скоро гняв, отколкото нещо друго, но потискаше гнева си; той беше пак махмурлия и кръвясалите му очи показваха, че за нищо на света не иска да си има нови разправии. Вайнинг беше потиснат, със сериозно и загрижено лице. Лицето на Търнър изразяваше напрежение и тревога — така изглежда верен на компанията служител, чийто началник си има неприятности. Никой от четиримата не личеше да е нервен. Или по-гузен от мен.

Шестимата се бяхме събрали близо до касата. Най-напред Ротман обясни какво е откраднато този път. После запита дали са забелязали някой да се качва в Антикварната стая. Никой нищо не бе видял. Забелязал ли е някой нещо подозрително между единайсет и половина и два часа? Никой не бе забелязал. Кой е напускарал магазина през това време? Бойет, а също и Ленъкс. Ала Търнър видял и двамата да излизат, както винаги, през контролния изход.

Тогава Ротман каза:

— Съжалявам, господа, но тези кражби стават нетърпими; нужни са крайни мерки, за да ги разкрием. Има ли някой от вас нещо против да бъде обискиран?

Възрази само Бойет.

— Защо, по дяволите, да търпя това? — кипна той. — Дори да съм виновен, няма да съм толкова глупав, че да държа картата у себе си.

— Тогава няма защо да възразяваш — обади се Ленъкс.

— До гуша ми е дошло от тези щуротии. Кражби, подозрения, обиски — още малко и ще стигнем до обвинения. Не мога да търпя това; напускам веднага и няма да се върна вече.

— В такъв случай, Хармън — рече Вайнинг, — знай, че изглеждаш подозрителен.

— Пет пари не давам — каза Бойет. — Той бе озлобен и настръхнал; брадичката му беше вирната воинствено напред. — Ще се опита ли някой да ме спре?

Ротман ме погледна, но аз поклатих леко глава. Нямах право да спра Бойет, нито да го претърся, без да имам доказателство за вината му. Ако някой от нас се опиташе, той можеше да ни съди.

— Добре, Хармън — каза Ротман студено. — Смятай, че си уволнен. Ще ти пратя заплатата по пощата. Адам, пусни го.

Търнър мина през контролния изход и отключи външната врата. Сигналната система още работеше и когато Бойет прекрачи след него, звънецът не зазвъня. Можеше и да е виновен, но явно не излезе с картата на Меркатор.

Когато Търнър заключи отново вратата и се върна при нас, Ротман запита:

— Има ли някой друг, който да мисли като него? Или всички ще се съгласите да бъдете обискирани?

Повече възражения нямаше. Ротман нареди аз да ги обискирам, както се бяхме уговорили, и аз ги претърсих един по един. Първо Търнър, тъй като знаех, че картата не е у него; той бе минал през контролната врата, както Бойет. После Вайнинг, а след това Ленъкс. Никаква карта нямаше. И тримата носеха ключове — но не отделни; всички бяха с ключодържатели или в кутийки — и Ротман прегледа спокойно всеки ключ. Мълчанието му показваше, че тук няма дубликат от ключа за вратата на Антикварната стая.

Тъй че не оставаше нищо друго, освен да пуснем и тримата да си отидат. Търнър си тръгна последен, но без желание.

— Ако смятате да претърсите магазина, мистър Ротман — каза той, — аз мога да помогна...

Щом Търнър си излезе, двамата с Ротман започнахме претърсването. Най-напред — от Антикварната стая; крадецът едва ли щеше да скрие картата там, но все пак огледахме добре. Никаква карта нямаше. Слязохме на втория етаж и претърсихме стелажите, склада до кабинета на Ротман, тоалетната. Никаква карта нямаше. Преровихме стелажите и рафтовете на първия етаж, масите, касата, дори външните витрини. Никаква карта нямаше. В сутерена претърсихме отделенията за книги с мека подвързия, рафтовете с пътеписи и материали за Америка и склада. Никаква карта нямаше.

Огледахме всяка педя в сградата, отгоре надолу. Нямаше начин картата да бъде изнесена, а ние не бяхме пропуснали нито едно място в магазина, където можеше да е скрит предмет с такива размери.

И тъй, какво се бе случило с нея?

Къде, по дяволите, беше изчезналата карта?

Бе седем без десет, когато най-после двамата с Ротман казахме „край“, напуснахме магазина и всеки тръгна по пътя си. В този момент аз бях не по-малко объркан от него. Поех с колата към апартамента си, непрекъснато ме глождеше мисълта за тази явно невъзможна кражба, както куче гложди кокал. И колкото повече ме глождеше, толкова по-близо се чувствавах до ключа на загадката.

Вярно, ставаше въпрос за хитро и дръзко извършено престъпление, но чувствавах също, че отговорът е много прост. През последните три дни бях чул достатъчно и видял достатъчно, за да сглобя множеството дребни детайли, които трябваше само да подредя в съответния ред. Дявол да го вземе, почти усещах вкуса на кокала.

Обадих се на Кери, за да ѝ кажа, че ще закъснея, а после се измих от книжарския прах и облякох костюма си. Когато поех към „Дайамънд Хайтс“, вече се здрачаваше. Небето се беше прояснило и отгоре се откриваше величествена гледка; виждаха се и двата моста, широката извивка на залива оукландските възвишения и Тихият океан. Вечерта е толкова хубава, си рекох аз, че не бива отчаянието ми да развали срещата с Кери, тъй че когато паркирах колата пред дома ѝ, твърдо реших да не допускам подобно нещо.

Влязох в преддверието, натиснах звънеца ѝ и Кери ме пусна веднага. Когато се качих горе, тя ме чакаше в дълбоко изрязана рокля от блестяща зелена материя — рокля, ушита, за да ти събере очите, както се изразяват частните детективи в булевардните списания.

— Извинявам се, че закъснях толкова — казах, като ѝ се любувах. — Прекарах тежък следобед.

— Нищо, нищо. Хванахте ли крадеца?

— Не. Задигна още една рядка карта и успя пак да я измъкне от магазина въпреки сигналната инсталация. Трябваше да отгатна кой е виновникът и как го е направил, но май не ме бива.

— А-ха. Значи ли това, че тази вечер ще бъдеш в лошо настроение?

— Не. Тази вечер няма да бъда в лошо настроение.

— Но си вече в лошо настроение — рече тя.

— Ами. Хайде да отидем да вечеряме.

Слязохме и се качихме на колата.

— Умирам от глад — каза Кери. — Сигурно и ти.

— Да. В „Оаксака“ правят отлично черизо, много люто в пикантно.

— Затова, разбира се, ще трябва да изпиеш много бира.

— Не ще и дума. Какво е мексиканското ястие без студена мексиканска бира?

— Не съм виждала друг човек толкова да се налива с бира — каза тя. — Понякога си мисля, че имаш кух крак.

Наведох се напред да запаля мотора. Изведнъж замрях с ключа в ръка и я изгледах втренчено.

— Какво каза?

— Казах: понякога си мисля, че имаш кух крак. Защо питаш?

— Ето, това е! — възкликнах.

— Какво е това?

— Това е обяснението.

— Не разбирам какво говориш...

Махнах ѝ да мълчи, запалих мотора, включих фаровете — беше вече съвсем тъмно — и колата се отдели от бордюра; докато шофирах, вече мислех по-ясно. Когато наближихме „Дайамънд Хайтс“, картината бе почти сглобена. А когато се запускахме по този полегат, лъкатушен булевард и наближихме каньона Глен, всичко беше подредено в главата ми. Оставаше само да се провери още нещо, и самата Кери можеше да ми помогне.

Но преди да успея да я попитам, чу се рев на мотор и вътрешността на колата ни бе обляна от ярка светлина на фарове. Друга кола, движеща се с пълна скорост зад нас, се бе приближила толкова, че светлините ѝ приличаха на огромни очи, вторачени през задното прозорче. Нахалник, мъкне се подире ми, помислих си аз и натиснах леко спирачката, колкото да дам на другия шофьор да види проблясването на задните светлини.

Само че той не намали скорост, просто продължаваше да се приближава. Удари задната ми броня толкова силно, че колата подскочи и едва не изпуснах кормилото.

Кери се обърна назад.

— Боже мой! Какво му става? Какво прави тоя?

— Дръж се!

Другата кола се блъсна отново в нас, още по-силно, като счупи единия или двата задни фара. Макар че бях готов за това, трябваше да овладее кормилото и спирачките, за да не позволя на колата да излезе от пътя. Гумите изсвистяха по паважа; усещах миризмата на горещия каучук и внезапния кисел мирис на собствената си пот.

Пътят беше станал стръмен и завиваше към дългото, тясно, запушено с дърветата гърло на каньона Глен; булевард „Дайамънд Хайтс“ минаваше на около петстотин метра от източния ръб на каньона. В обсега на фаровете видях, че няма предпазен парапет, само тротоар и ивица висока до коленете кафеникава трева по тесния насип, а после — урвата, стръмна, почти отвесна. Ако паднем, нямаше голяма вероятност да оцелеем.

А тъкмо това искаше шофьорът на другата кола. Зад нас не беше някой пияница, нито деца, занимаващи се с опасни игри, а човек, решил да предизвика катастрофа.

Долу, вляво, отвъд завоя, се виждаше улица. Викнах пак на Кери да се държи здраво и се приготвих да намаля скоростта, за да успея да направя бърз остър ляв завой и да поема по улицата. Нищо друго не можех да сторя; колата се беше лепнала за бронята ми.

Но шофьорът също видя улицата и преди да се приближи достатъчно, за да взема завоя, фаровете му светнаха наляво, към нагорнището. В огледалцето си за обратно виждане зърнах очертанията на голямата кола; после оня ускори и ме изпревари. Хвърлих поглед, но не можах да различа лицето му — бяло петно в мрака. После приковах очи в пътя, напрегнах мускули и вкопчих ръце в кормилото, защото се досетих какво ще се опита да направи той.

Само след две секунди, точно когато навлизах в широкия ляв завой покрай ръба на каньона, непознатият излезе малко напред, а после се блъсна в мен, като удари силно предната ми броня. Чу се пращане, Кери изпищя, колата се заклати и дясната предна гума застърга по бордюра. Но аз успях да овладее кормилото, макар че все още бях притиснат, а оня се опита да използва инерцията си, за да ни изтласка от пътя.

Натиснах спирачките, като напрегнах всички сили и сложих дясната си ръка пред Кери, за да не полети към предното стъкло. Гумите изсвистяха отново; колата подскочи, плъзна се по завоя, губейки скорост. Другата кола закачи моята — пак се чу стържене на

метал — и занесе настрани. Тогава шофьорът я овладя и като мен натисна спирачките, след което мина в другата лента на пътя, за да може да се опита отново да ни блъсне.

И щеше да го направи, ако не беше третата кола, която се зададе иззад завоя долу.

Видях как приближаващите фарове осветяват евкалиптите, растящи тук-там по-надолу в каньона, но вниманието на другия шофьор беше така съсредоточено в моята кола, че не ги забеляза и не се опита да мине отново по надолнището. Натиснах силно спирачката и се приготвих да дръпна аварийната спирачка, ако станеше нужда; сблъскването ставаше неизбежно и аз мислех само едно: Кери може да пострада, не бива да позволявам да пострада.

Но все пак не се сблъскахме. Шофьорът на третата кола видя какво става, натисна силно клаксона и успя да свърне към тротоара и мина през моравата пред някаква къща. Но човекът, който се бе опитал да убие Кери и мен, нямаше късмет. Като видя третата кола навреме, той се отклони обратно по надолнището, но го направи много рязко; вярно, успя да се размине с третата кола най-малко на седем метра разстояние — и избягна и моята, като зави рязко на същото разстояние пред мен, — но задната част на колата му се занесе, той не можа да я овладее.

Колата му стана неуправляема, завъртя се около себе си, а после се удари в бордюра и отскочи като гумена топка. Фаровете ѝ зашариха по дърветата, докато летеше към тях. След секунда тя изчезна, а след още две секунди от дъното на каньона се чу трясък на изкорубен метал, строшено стъкло и раздробено на трески дърво.

Успях да спра колата си. Когато свалих ръце от кормилото, те бяха толкова мокри, като че ги бях топил във вода.

— Господи! — произнесе Кери с тих, треперлив глас.

— Здрава ли си?

— Да. Аз... дай ми само минутка...

Докоснах ръката ѝ, а после отворих вратичката и излязох. От околните къщи излизаха хора и тичаха към каньона; шофьорът на третата кола се оказа една пълна жена, която се бе подпряла на предната броня без да мърда, явно бе зашеметена. Притичах към тротоара и по-нататък, откъдето другата кола се бе търколила в пропастта. Тя се бе закачила за едни от евкалиптите на склона; върхът

на дървото беше пречупен и клюмнал като пиян. Съдейки по разнебитения вид на колата, не виждах как човекът вътре би могъл да оцелее.

Но тук грешах. Когато стигнах там с още двама души и го измъкнахме, той бе жив. В безсъзнание и страшно изпонаранен, но ако нямаше вътрешни рани, навярно щеше да си отърве кожата.

Не се учудих, когато видях кой е. Защото беше същият човек, който бе извършил кражбите в книжарницата на Джон Ротман — същият хитър, алчен, глупав млад човек.

Нийл Вайнинг.

Три часа по-късно седях в една стая на Съдебната палата с Кери, Джон Ротман и познатия ми инспектор Джек Лоуган — следовател, на когото Ротман първо съобщил за кражбите. Вайнинг се намираще в болницата под полицейска охрана. Той беше вече обвинен в опит за убийство и толкова уплашен, че едва можа свързано да си признае вината, а когато аз завърших обясненията си, щеше да бъде обвинен и в няколко големи кражби.

Говорех аз:

— Още преди Вайнинг да се опита да ни изблъска от пътя, знаех, че той е крадецът. Зная също как е измъквал откраднатите предмети от магазина. Бях чул и видял някои неща и когато Кери подхвърли, че съм имал кух крак, тъй като обичам да пия бира, изведнъж ми проблясна нещо и всичко са дойде на мястото.

— Кух крак ли? — учуди се Ротман. — Не разбирам какво...

— След минута ще разберете какво имам предвид. Цялата работа е всъщност много проста; фактически самият Вайнинг ми разказа как е успял да извърши кражбите или без да съзнава какво говори, или — което е по-вероятно — защото беше толкова уверен в себе си, че искаше да се похвали. Вчера той каза: „Доколкото зная, самият мистър Ротман може да се е измъквал с плячката.“

Всички ме гледаха с широко отворени очи, Ротман като че не можеше да повярва.

— Искате да кажете, че аз съм изнасял предметите от магазина, за да му ги дам? Това е абсурдно...

— Не, не е абсурдно — рекох. — Наистина вие сте ги изнасяли; там е цялата хитрост. Той ви е направил неволен съучастник.

— Как е могъл?

— Като слагал откраднатото в бастуна ви — отговорих аз.

— В бастуна ли?

— Нали Вайнинг ви го е подарил? Преди няколко месена? Харман Бойет ми каза, че Вайнинг имал навик да ви прави подаръци от магазина за мъжка мода на тъста си.

— Да, но... — Ротман изглеждаше малко смутен. Той посегна към бастуна, подпрян на стола му, и го загледа втренчено, сякаш никога не беше го виждал.

Лоуган се обади:

— Искаш да кажеш, че има кухня в бастуна?

— Да. Именно. На тази мисъл ме наведе забележката на Кери за кухнята. И затова, след като сте сложили сигналната инсталация, вместо книги, които са по-ценни, Вайнинг е крадял само офорти, гравюри и карти — те могат да бъдат навити и пъхнати в бастуна. В Англия все още се правят такива бастуни; хората държат във вътрешността им пари и други малки ценни предмети — колкото и да е смешно. Тъй че не би било трудно за Вайнинг да се сдобие с вносен бастун с помощта на тъста си.

Ротман плъзгаше пръсти по бастуна, взираше се в него.

— Как ли става тая дяволска работа?

— Не зная. Но скоро ще разберем.

Нужни ни бяха около две минути. Копчето за отваряне и продълговатият отвор с пантички бяха добре скрити; човек не би могъл да ги забележи с просто око, не би могъл да напипа с пръсти жлебовете и едва ли би могъл да го отвори случайно. Майсторска английска изработка. Най-после Лоуган успя да открие копчето и когато го натисна, видях каквото бях очаквал да видя: в кухнята вътрешност имаше навит на руло пергамент.

Ротман взе пергаментата и го разви внимателно.

— Боже мой — възкликна той, — картата на Меркатор.

— Точно там, където Вайнинг я е сложил днес следобед — казах аз, — след като я е откраднал от Антикварната стая.

— Но аз постоянно нося бастуна със себе си; трябва ми. Не мога да проумея как.

— Но не го внасяте в тоалетната, мистър Ротман. Вчера сутринта дойдох в магазина и се качих да поговоря с вас, а вие бяхте в

тоалетната, бастунът — подпрян на стената отвън. Спомням си, че го взехте оттам, когато излязохте.

Ротман кимна.

— Прав сте, разбира се; аз никога не нося бастуна в тоалетната; заема много място в тази килийка. Винаги го подпирам на стената отвън.

— И използвате тоалетната доста често през деня, нали?

— Да.

— Затова е било много лесно за Вайнинг да пъкне някой откраднат предмет в бастуна. За да бъде сигурен, че няма да го хванете на местопрестъплението, той е извършвал кражбите си, докато сте били навън, на обед, или по някаква друга причина сте отсъствували от магазина рано следобед. Тогавя или скривал вещите някъде, или ги държал под дрехите си, докато се върнете и му се представи възможност да ги пъкне в бастуна, когато вие сте в тоалетната и няма никой друг наблизо. Всеки път са му били достатъчни само няколко секунди.

Цялата работа е била да надхитри фотосензорното устройство. Всеки, който напускал магазина, е трябвало да мине през контролния изход, с изключение на вас; вие сте си отивали винаги последен и сте изключвали сигналната инсталация, преди да минете сам през контролния изход, за да затворите книжарницата. Единственият, който е могъл да изнесе предметите, сте вие.

— Но как ги е изваждал Вайнинг от бастуна после? — попита Ротман. Изведнъж видях, че е разбрал и сам отговори на въпроса си: — Хм, дявол да го вземе. Тихоокеанският здравен клуб.

— Точно така. Вайнинг също е негов член, нали?

— Да, член е. Отде научихте?

— Вие сам ми казахте снощи. Казахте, че не ходите в клуба да вдигате тежести или да играете тенис с Нийл Вайнинг; нямаше да се изразите така, ако и той не беше член на клуба.

— Как е измъквал Вайнинг предметите от бастуна? — запита Лоуган.

— Аз ходя всяка вечер в здравния клуб, да плувам в басейна — обясни Ротман. — Той е точно до гардеробната, затова никога не вземам бастуна със себе си; няма къде да го сложа, преди да вляза в басейна.

— Значи го оставяхте в гардеробчето си?

— Да. Гардеробчето има секретна брава, но предполагам, че не е било трудно на Вайнинг да открие шифъра. Спомням си, няколко пъти, докато я отварях, той стоеше до нея и разговаряхме.

— Значи — рекох — достатъчно е било да почака да влезете в басейна и тогава да отвори гардероба ви, да премести откраднатите неща от бастуна под облеклото си и да излезе с тях. Ей толкова е просто!

Ротман поклати озадачено глава.

— Имам само още един въпрос — каза той, — защо Вайнинг се опита да убие вас и мис Уейд тази вечер?

— Днес следобед в магазина той е направил грешка, когато е пъхал картата в бастуна. По-рано се е пазел да не го забележи някой; този път не е бил толкова предпазлив и някой го е забелязал.

— Аз — обади се Кери. — Е, не го видях точно да пъха нещо в бастуна; видях го само с бастуна в ръка.

— Как стана това? — попита Лоуган.

— Преглеждах книгите в дъното на отдела за художествена литература. До задната стена, точно зад последния стелаж, сигурно е близо до тоалетната. Предполагам, че не ме е забелязал, когато е оглеждал пътеките, затова е помислил, че няма никого. Намерих една рядка стара книга на баща ми — той е писател от четирийсет години, разбирате ли — и това ме развълнува; грабнах я от рафта и излязох бързо на последната пътека, а там стоеше някакъв мъж с тоя бастун в ръка. Блъснах се право в него.

— Тя ми каза за това няколко минути по-късно — рекох. — Тогава, разбира се, предположих, че човекът, в когото се е блъснала, е бил мистър Ротман. Но по-късно се сетих, че може да е бил Вайнинг. И така излезе.

— Значи тази вечер той е преследвал мис Уейд? — попита Ротман. — Защото се е опасявал, че го е видяла да слага картата в бастуна?

— Не е точно така — възразих аз. — Вайнинг се опитваше да убие и двамата ни. Вярно, опасявал се е, че Кери го е видяла с картата и е искал да разбере коя е тя. Ако се съди по това, което каза преди малко на полицаите в болницата, тогава още нямал определени планове. Проследил я до долния етаж, чул я да говори с мен за срещата ни тази

вечер и така разбрал, че сме приятели. След като напуснал магазина, почакал навън да изляза в седем часа и тогава ме проследил до сградата, в която е апартаментът на Кери. Аз бях толкова улисан, когато слязох там, че оставих колата си незаклучена. Вайнинг надникнал вътре и по регистрацията разбрал, че съм детектив. Това много го уплашило. Ето защо, когато малко по-късно тръгнах с Кери, пак ни проследил — може да е имал намерение да извърши убийство, а може и да не е така. Той каза, че не искал да ни изблъска от пътя; просто го направил, без да се замисли. Дали е било предумишлено, или не — съдебните заседатели ще решат.

Ето това беше горе-долу положението. Ротман все още имаше един проблем — да си възвърне откраднатото, но едва след като Вайнинг направеше пълни самопризнания и вероятно полицията щеше да успее да ги изтръгне — щеше да узнае на кого е продадено всичко това и имаше шанс да успее да принуди собствениците да му го върнат.

Съботната вечер може да беше злополучна, що се отнасяло срещата ми с Кери, но рано сутринта в неделя в апартамента й всичко пак си беше наред. Рано сутринта в неделя се чувствавах царски.

— Обичам да те гледам, като работиш — каза тя по едно време.
— Ти си много добър детектив, знаеш ли?

— Е — отвърнах скромно, — старая се колкото мога.

— Да, стараяш се. Каквото и да вършиш.

— Огънят отслабва. Да стана ли да сложа още една цепеница?

— По дяволите огънят! — рече тя.

Никой от двамата ни не забеляза кога най-после той угасна.

---

[1] Философско течение, според което съществува само логическото съзнаване на субекта, а външният свят, заедно с останалите хора, съществува само в съзнанието на индивида. — Б.пр. ↑

[2] Белетристика (фр.) — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.